

Prohlídka živých osob

Prohlídka zdravotního stavu živých osob je nejčastěji prováděna na vyžádání policie, soudu nebo státního zástupce. Soudní lékař následně vyšetřuje například osoby, které jsou podezřelé ze spáchání trestného činu proti životu a zdraví (jako je například vražda nebo ublížení na zdraví). Vyšetřované jsou také osoby týrané, oběti násilného jednání, účastníci dopravních nehod a též osoby v občanskoprávním řízení, u kterých se posuzuje míra bolestného.

V případě trestního řízení je **každý** povinen podrobit se prohlídce těla, pokud by se na jeho těle mohli najít stopy nebo následky trestného činu. Lékař by měl mít k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci dané vyšetřované osoby.

Na začátku vlastní lékařské prohlídky musí doktor ověřit identitu vyšetřovaného například pomocí občanského průkazu nebo cestovního pasu. Následně lékař odebere osobní anamnézu, která by měla odpovídat chorobopisu. Jako posledního probíhá celkové lékařské vyšetření, při kterém si všímáme chorobných změn, abnormalit, zranění, deformací, atd. Pokud se jedná o osobu podezřelou ze spáchání trestného činu, tak je nutné prohlédnout i oblečení dané osoby. Všímáme si stop zápasu, poškození, potrhání, utržených knoflíků, krve, spermatu a podobných látek. Pokud na oděvu podezřelého nalezneme některé stopy, musíme zhotovit fotografii a nebo vytvořit schématický náčrt, abychom nález zdokumentovali. Odběr biologického materiálu by se měl provádět co nejdříve po proběhlém trestním činu. Odebírá se krev (zkoumáme hladinu alkoholu a případně drogy), moč, materiál zpod nehtů a i například odběr pro genetické vyšetření. Při prohlídce lidského těla nesmíme zapomínat, že by měla být prováděna citlivě, aby nebyla ohrožena lidská důstojnost.

V některých případech může dojít k situaci, kdy podezřelý simuluje. **Simulace** je jednání, kdy zdravý člověk předstírá onemocnění nebo chorobný stav, kterým ve skutečnosti vůbec netrpí. Rozdělujeme simulace na *účelové* a *patologické*. Cílem účelové simulace je získání určité výhody, například při posuzování pracovní způsobilosti. Jedinci nejčastěji simulují bolest zad, bolest hlavy, horečku, kašel, dušnost a nebo poruchy sluchu či zraku. Patologická simulace je projevem psychózy. Pojem **aggravace** znamená zveličování určitých zdravotních příznaků.

Další možností je **disimulace**, při které vyšetřovaný popírá nebo zlehčuje své zdravotní potíže, kterými evidentně trpí. Disimulace je většinou účelová a to například za účelem udržení dosavadního povolání, stejného finančního příjmu nebo společenského postavení. V některých situacích je disimulace nebezpečná pro okolí vyšetřovaného, například při řízení auta.

U vyšetřované osoby musíme také posoudit, zda se nejedná o **sebepoškozování**, což je jednání motivované. Způsob sebepoškozování závisí na účelu, který je sledován. Nejčastěji se setkáváme s poraněním těla pomocí řezných, sečných či střelných nástrojů. Dále si také někteří vyvolávají kožní záněty nebo polykají různé předměty jako například lžíce, vidlička, zubní kartáček nebo žiletky. Polykání různých předmětů je časté u vězňů.

Odkazy

Použitá literatura

- VOREL, František, et al. *Soudní lékařství*. 1. vydání. Praha : Grada, 1999. ISBN 80-7169-728-1.